

Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-és szám,
avó a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam. 233. szám.

Hirdetési árak

Egész évre — — — — 12 fr.
Félévre — — — — 6 „
Negyedévre — — — — 3 „
Egy óra — — — — 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknban.

Nagylevel

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Kedd, október 12.

Visszapillantás.

Nagy-Becskerek, okt. 12.

A nemzet egyetemét a lelkesedés mámorá állandóan hatalmában tartja. A kik a három évtized előtt történt dolgokra vissza tudnak emlékezni, azok mondják, hogy a koronázást megelőző és az azt követő napokban volt hasonló az országos hangulat. Nem is hisszük, hogy ennél kisebb példára hivatkozni lehetne, hiszen azóta alig volt még egy olyan időszak közállapotainknak, a melyben hasonló, szinte ünnepiesen emelkedett hangulat lebegett volna egész közéletünk felett.

Az ilyen időszak nagyon alkalmas az elmélkedésre; mint a magas hegycsúcsra hosszas fáradság után feljutva, megpihenve széttekinthetünk a messze elterülő vidék felett, azonképen most a hosszas, nagy küzdelmek árán elért nagy sikerek magaslatáról tekinthetjük végig azt a széles, rögs területet, a melyen keresztül-kasul törve, erre a magaslatra értünk.

Mennyi nehézség, mennyi küzdelem, mennyi keserűség, mennyi erő, mennyi elszántság, mennyi bátorság! Hogy a legnagyobb nehézségen és a legnagyobb sikeren kezdjük, hasonlított csak össze az érzelmi szakadást, a mely ezelőtt harmadfél évvel az uralkodó és a nemzet közt fennállott. Sajnos félreértések ásták meg és gonosz, ármánykodó kezek szélesítették azt a szakadást, a mely köztünk tátongott, mindnyájunk nagy fájdalmára.

A csüggedők és a pesszimisták akkor áthidalhatatlannak látták ezt a széles, mély, sötét szakadást. Csoda történt, hogy azóta ez a szakadék be van temetve, mintha sohasem lett volna? Nem csoda, hanem igaz hazafiak bölcs, bátor, kitartó

és önfeláldozó munkájának az eredménye. A ki emlékezni tud és akar, annak nem kell megerőltetnie magát, ha el akarja gondolni azt a sok bizalmatlanságot, a mely felülről fogadta, s azt a tömérdek gyanúsítást, a mely alulról üldözte báró Bánffy Dezsőt és kabinetjét, miközben a nemzet és uralkodója közt a hagyományos harmónia helyreállításán dolgozott. A bizalmatlanság, gyanúsítás, szidalmak és becsmérlések emlékét talán elhomályosíthatja most a siker fénye és a hazafiai érdemek felemelő öntudata.

Az a kormány, a melynek aránylag rövid vezetése alatt odatejldtek az ügyek, hogy a teljes meghasonlásból az érzelmi egységnek eddig még sohasem ismert teljessége lön; a mely minden hivalkodás nélkül, frázis nélkül olyan nemzeti vívmányokat eszközölt ki, a melyekre kis idő előtt még csak gondolni sem mertek, s a melyekről tudva van, hogy az uralkodó legszemélyesebb akarata nélkül sohasem jöhettek volna létre: az a kormány nyugodt önérzettel tekinthet vissza a sokszor tövises utra, a melyet eddig megfutott.

Harmadfél év előtt még teljes meghasonlás és most teljes megértés, egy sereg nemzeti aspirációnak önkényes kielégítése a korona részéről.

Harmadfél év előtt ki merete volna gondolni, hogy a magyar tisztképzés ügye oly hamar s egy csapásra dülőre jut? Ki mert volna arra gondolni, hogy egyszer csak aktuális lesz a honvédtüzérség szervezése? És ki merete volna megálmodni azt a káprázatos tündéralmot, amely most ime valóság képében boldogítja a nemzetet.

A nemzeti örömmámor eme magasatos napjaiban báró Bánffy Dezső és érdemes társai a munkában felemelő önérzettel

gondolhatnak a szenvedett sok bánatolmra, az elvégzett heroikus munkára és elmondhatják:

Ezért érdemes volt fáradni, szenvedni!

A millenáris-bizottság utolsó ülése.

Nagybecskerek, október 12.

A torontálmegyei millenniumi bizottság f. hó 11-én tartotta meg utolsó ülését.

Rónay Jenő elnöklő főispán megnyitó beszédjében meleg szavakban méltatta Torontál megye feltűnést keltett s mindenütt nagy elismerésben részesített áldozatkésztségét. Biztos alapul szolgált ez — ugymond — a bizottság működésének kitéjtésére oly keretekben, melyekkel nemzetünk eszedéves ünnepségeibe sikerült ugy beleilleszkednünk, hogy azokon a megye összes kulturális erői nemcsak érvényesülhettek, hanem — ma már emelt fővel mondhatjuk — általános elismerésben részesültek.

Ezzel az ülést megnyitván, bemutatja a végrehajtó bizottság számadásait, melyek az egyes csoportok előirányzatait és kiadásait részletesen elsorolják. Bemutatja az ezekre vonatkozó számvizsgálat eredményét, melyek alapján a végrehajtó bizottság az egyes csoportoknak a felmentést megadta.

A zárászamadás következő:

Bevétel:

1. Millenniumi alapra befolyt 75 645 frt 37 kr.
2. Pótadó hátralék 3508 frt 80 kr.
3. Banderiális költségekre befolyt 7754 frt 34 kr.

Összesen . 86.908 frt 51 kr.

Kiadás:

1. Millenniumi alaplól kiadásba helyeztetett 69.157 frt 36 kr.
2. Még kiadásba helyezendő 4166 frt 80 kr.
3. Banderiális költségekre . 8643 frt 69 kr.

Összesen . 81.967 frt 85 kr

A „TORONTÁL” tárczája.

Csendes öngyilkosság.

Rózsaszín bélést, sötétzöld plüss függöny volt a védőjük. — A Fodor Eva szőke kontya odasimult a Baltazár Akos fekete angol-szakálához, a mint a félhomályban az ablak előtt álltak.

— Nem fél a szegénységtől? — kérdezte a férfi — a lány pedig, mint egy hiszelgő, doromboló fehér cicca, csak odasimult a férfi vállához.

— Minden héten háromszor eszünk bablevest — beszélt a férfi.

— Legalább azt meg tudom főzni — felelte a lány.

— Aztán, nem lesz szobalányunk, magunk szolgáljuk ki egymást.

— Akkor én leszek a nagyobb ur, mert nekem komornyikom lesz — kötekedett a lány.

— Aztán, nem lesz fogatunk, gyalog kell járnunk; szegény beamterek leszünk.

— Hát legalább otthon fogunk ülni mindig, ugy-e?

— Igen, — mondta a férfi s hevesen ölelte át a sugár lányt, az meg majd meghalt a boldogságtól, mikor az első forró csókkal szinte ki csókolta belőle a lelket.

Az ősz hideg szele, barátságosan sűrűke sége horta őket össze; a lánysszoba virágos függönyei, apró butorai s cecebebecsei jó hátteret képezték ehhez az idillikus szerelmehez, a melyben oly sokat emlegették a fekete kenyeret, hogy szinte hosszászoktak már.

A farsang szétválasztotta őket; a szurok elfoglalták hol a lányt, hol a lányssobát, s egy villogó szemű tüzes véru asszony meg a Baltazár Akos eszt. Mert a szívével most is a lányt szerette, de ha ott volt annak a csábító démonnak

a közelében, mintha belátta volna, hogy legnagyobb örültség a világon a szegénység.

A Cseke Péter özvegye megtudta ezt vele értetni s Baltazár Akos hihetlentül tanulmányos volt. Még szemrehányást tett magának, hogy Fodor Evát le akarta kötni. Szegénységben nem tudnának élni sem ő, sem a lány, bohó álom volt s ugy látszik, Fodor Eva könnyen tud feledni!

Azt beszélték, hogy Baltazár eljegyezte a szép özvegyet. Már nem járt Fodorékhoz, de az a bohókás jelenet s még bohóbb álmok, ugy is csak az ő titkuk volt, tisztességgel visszavonulhatott; a lány komoly tekintete. Nem volt abban sem kérés, sem fenyegetés, de ugy mosolygott rá — mint a többire.

A Csekéné hangos kacajja néha ugy bele nyilallott a szívébe; amaz csak mosolygott, de milyen mosoly volt az! A heves véru asszony szeszélye, olykor teljesen indokolatlan kitörése, csaknem blaszirtta tette.

Nem ilyenről álmodott ő! Abrándos l-lke nehezen tudott meghajolni az ész okosító szava előtt. Néha szinte buskomor volt.

Az asszony enyelgett vele; hosszasan hallgattak.

— Most mondja meg, mit gondolt, — kérte az asszony.

Zavartan felelt, tagadta még azt is, hogy gondolt valamit, de az asszony féltékeny szemé észrevette. Sirt, jelenetet csinált s mig a férfi csititgatta, az asszony ráborult, hevesen, fíltékenyen ölelte, csókolta s egyre azt suttogetta:

— Nem adlak oda — nem adlak oda!

Ilyenkor visiói voltak; egy szelid, szőke lányarc, mély, komoly tekintettel, gyöngye mosolylyal. Ez még nem tud visszacsókolni.

Egy sirással elegyes jelenet után elhatározódott, hogy elmennek a kassinói bálra. Az asszony: kart is, nem is.

— Igérd meg, könyörgött, hogy senkivel nem táncolsz.

A férfi ráhagyta:

— Jó!

— Ejjfel után haza jövök s te nem mégy vissza.

— Jó!

— Másnap kimegyünk Abosra, most megnézetted az egész birtokot; a tisztartóm irt, hogy sok a vad.

— Jó! — mondta a férfi szórakozottan s megozókolta a kis, fehér kezét.

Az asszony jobban készült a vadászathoz, mint a bálra.

A sógorasszonya is velük ment, egy pár udvarló is hivatalos volt; most még nem mehetek egyedül, majd májusban.

— Tudod mit, — mondta a sógorasszonyának, — megmondom Ákosnak, tartsuk meg kint a jegyváltást.

Ezzel a tervvel fogadta a vőlegényét s az mindent rá hagyott, aztán eltuszkolta az aranyműveshez; kiválasztotta a gyűrűket, felírta, mit kell belevénni.

— Felette stírgős? — kérdezte az aranyműves.

— Oh, nem, felelte szórakozottan, három nap mulva majd eljövök. Mint az alvajáró ment tovább; nem tudta mi történik vele, nem birt szabadulni egy ködképtől, mely üldözte, ha futott előle s eltűnt, ha utána rohant.

Es Fodor Eva, mikor felpróbálta a fehér bál ruháját, az anyja elégedetten mondta:

— Ha Soós Bert meglát, még az este fog nyilatkozni.

— Nyilatkozott már így is, vallotta a leány, de az arosa nem lett piros, talán még halványabb.

— Mikor? kérdezte a mama meglepve.

— Már régen, van vagy négy napja.

— Miért nem szóltál!

— Elfelejtettem, mondia csendesesen s ugy az illusionos, pünkösdi-rózsás selyem ruhában, oda

Mérleg:

86.908 frt 51 kr. bevételből
81.967 frt 85 kr. kiadást levonva

4940 frt 66 kr. a pénzmaradvány.

Részletezése a kiadásoknak:

1. Közlekedési csoport . . . 17.617 frt 43 kr.
2. Történelmi csoport . . . 2633 frt 20 kr.
3. Közegészségügyi csoport . . . 640 frt 13 kr.
4. Közoktatási csoport . . . 5173 frt 30 kr.
5. Mezőgazdasági csoport . . . 23.561 frt 94 kr.
6. 7. Ipari és néprajzi csoport . . . 16.142 frt 80 kr.
8. Elnöki csoport . . . 92 frt 36 kr.
9. Különféle kiadás . . . 3296 frt 20 kr.
10. Banderiális költség . . . 8643 frt 69 kr.
11. Vágó és Kimmach festőművészeknek ezután esedékes tiszt. díj . . . 4166 frt 80 kr.

Összesen . 81.697 frt 85 kr.

A különféle kiadások címén elsorolt összeg nagy része a német busu és szerb lakodalom bemutatására fordított.

Ezek kapcsán örömmel jelenti elnök, hogy a nehéz munkának kellő eredménye volt, mert minden egyes ünneprejelénél a legszebb elismerés jutott osztályrészünkül, mert kiállított és kiállító intézményeink kitüntetéssel tértek haza. Azonkívül gazdag gyűjteményeinkkel megyei közművelődési intézeteinket hathatósan gyarapítottuk. Az ország szívében pedig, több országos intézményben, örök időkre hirdetni fogják adományaink Torontálmegye áldozatkész hazafiságát.

A nagybizottság a felmentés megadása után jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Rónay Jenő elnöknek, báró Hauser Károly elnökségi titkárnak, az egyes csoportok elnökeinek és előadóinak, kiknek harmonikus működése tiszteletet szerzett a megyének, elismerést intézményeinek és fiainak.

HIREK

Tájékoztató.

Október 13. Közigazgatási bizottság.
Október 16. A Magyar kör estélye.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután

— **Uj anyakönyvvezetők.** A m. kir. belügyminiszter Torontál vármegyében a padói anyakönyvi kerületbe Rigycski Milán jegyzőt, a katalinfalvai anyakönyvi kerületbe Schleich Miklós községi jegyzőt, a bótosai anyakönyvi kerületbe Belicska Gusztáv körjegyzőt, a t. erzsébetlaki anyakönyvi kerületbe Pártay Zoltán k. jegyzőt, a t. bresztováci anyakönyvi kerületbe

hajlott az anyja vállára és zokogott, bugó, elhaló zokogással. Mikor felemelte a fejét, még nedves volt a szeme, az anyja nem szólt többet s majd meghaltak ebben a hallgatásban. Mit is mondtak volna! Azt, hogy Baltásár Akost szeretem! az anyja meg azt mondhatta volna rá: Azt a gazembert! Jobb volt hallgatni! Így gondolta mindenki azt, a mit akart. A lány azt gondolta: Nagyon-nagyon szerettelek, nem is tudlak elfelejtetni, visszatudnálak imádkozni a másvilágról, de ezen a világon már meghaltunk egymásra. Nyomorult lennél, ha megcsálnád azt az asszonyt. Engem nem csaltál meg; nem ígértél semmit, tréfából volt elmondva s én már elfelejtettem. Légy te boldog, én is az akarok lenni.

Az egész estén nem vette le Csekéné a szemét a Baltásár Akos lideg arcáról. Mintha éreztette volna, hogy a szenvedélyek egész máglyája van összehalmozva annak a lelkében s csak egy kiptattané szikra kell, hogy örök lángra lobbantassa. Nem tudott eleget vigyázni.

A lány egyedül állt, egy rododendron nyiló ágai mellett. Még pihegett a sebes tánczótól, arca fel volt hevülve s nagy legyezőjét libegette. Szinte villamos áram futott végig rajta; hirtelen hátra fordult, Baltásár állt mögötte, az arca halvány volt, a tekintete megtört, nem tudott szólni, a szemük sugara egybekapcsolódott s fogva tartották egymást; nem lépett közelebb hozzá, alig hallható hangon, melyből kikökögött a megbánás, a szerelem, a remény akkordja, szólt:

— Eval én még mindig a régi vagyok.
A lány szeme félig lecsukódott, a nagy virágos legyező oda hajlott a hófehér vállakra, csendesen, komolyan szólt s a hangjában se lemondás, se feltámadás, se remény nem volt:
— En már nem!

Bartóky Mariska.

Czarina Szilárd községi jegyzőt, a t. almási anyakönyvi kerületbe Roos Vilmos h. községi jegyzőt anyakönyvvezetők; Zagajcsán Jánost a révaufalvai, Arvány László segédjegyzőt a r. kécsai, Floth Emil segédjegyzőt az antalfalvai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és házasságkötésnél való közreműködésével is megbízta.

— **Kinevezések.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Tanazevics Szilárd tanitót az idvori községi elemi népiskolához rendes tanítóvá; Gyorgyevits Katalin tanitónőt a torontálszigeti községi elemi iskolához rendes tanitónővé nevezte ki. — Az igazságügyminiszter Szoboszlay Zoltánt a nagyikindai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Őszi közgyűlés.** A tegnapi megkezdett őszi közgyűlést ma délelőtt folytatták. Miután holnap köziz. bizottsági ülés lesz, csak csütörtökön fogják az őszi közgyűlést befejezhetni.

— **Megyebizottsági tagok választása.** Torontál vármegye több választókerületében megüresedtek a tagsági helyek, és pedig: Győr, Lovrin, Aracs, Szerb-Elémér, Gyertyámos, Melen-cze, Kumán és Perlaszon. A választás mindezen helyeken október 30 ikára tüzetett ki.

— **Jegyzői szigorlat.** A torontálmegyei őszi jegyzői szigorlaton tizenkét jelentkező közül a következők képesítették: egy hangulag vizsgázott Schuldt Péter, az őt többséggel: Andrassy Zsigmond, Bagner János, Ghimbesianu István, Israel Lipót, Junker Henrik, Kremm Ernő, Krausz Erő, Schishoffer János és Szubotics Tihamér.

— **Sátorok ünnepe.** Izraelita polgártársaink tegnap óta ünneplik egyik legpoétikusabb ünnepüket, a sátorok ünnepét. Az ünnep 8 napig tart.

— **Műkedvelői előadás.** A nagybecskereki magyar olvasókör műkedvelői előadásának próbái nagyon folynak s az eddigi jelekből ítélve a kör ezen idei első mulatságát minden várakozáson felüli siker fogja koronázni. Az előadás iránt nagy egybéként az érdeklődés is, így például a földszinti és első emeleti páholyok mind elkelték már. Az előadás, mint már említettük, szombaton (f. hó 16 án) lesz megtartva a városi színházban, míg a táncmulatság a kör saját helyiségében folyik le.

— **Hazafias ünnepély a zsinagógában.** Szombaton délután 3 órakor a főgimnázium, polgári és kereskedelmi iskolák izraelita vallású növendékei számára a helybeli zsinagógában isteni tiszteletet tartottak, mely alkalommal dr. Klein Mór főrabbi emelkedett szellemű hazafias beszédet intézett az ifjúsághoz, melyben a királyi korszakot alkotó hazafias tetteivel foglalkozván, hazafiságra és királyhűsre buzdította az ifjúságot.

— **Egy — negyven ellen.** Szenzációs párbaj-ügyet jelentenek Lugosról, melynek eddigi sajtáságos lefolyása az egész várost izgatottságban tartja. Jarinay Antal szolgabírónak volt egy becsületbeli ügye, melynek folyamán párbajképes ségét valami alapon kétségbe vonták, mire ő a katonai becsületbírósg ítéletét provokálta, mely párbajképesnek nyilvánította. A becsületbírósg eljárás alatt ellenfelei egy diszkvalifikáló nyilatkozatot köröztettek a városban aláírás végett. Csakhamar 33 aláírás gyűlt ily módon össze és Jarinay nem tehetett mást, mint hogy úgy a segédekkel, mint a nyilatkozat aláíróit kihívatta. A kihívottak száma 40. Az első két párbaj tegnap ment végbe. Az első, mely Christomannossal pisztolyra ment, vér nélkül folyt le, a másodikban, melyben Jarinay dr. Tabajdy szolgabíróval karddal állt szemben, előbbi jobb karján súlyos sebet kapott, úgy, hogy a többi párbajok egyelőre függőben maradtak.

— **Vesztett macska.** Neidenbach János zombolyai lakost a napokban megharapta a saját macskája. Neidenbach a dolognak nem tulajdonított nagy fontosságot, agyonverte a macskát és elásta. Legutóbb azon gondolata támadt, hogy macskája talán veszett is lehetett, minek folytán jelentést tett a hatóságnál, a mely a macskát kiásta és felboncoltatta, a mely alkalommal kitűnt, hogy csakugyan veszettségben szenvedett. A hatóság ennek folytán Neidenbach Jánost a budapesti Pasteur intézetbe szállította, a község valamennyi kutyájára és macskájára pedig 40 napi zárt rendelt el.

— **Szénsavmérgezés.** Pészakon egy odaváló pékmester házában új agyagkályhát állítottak fel, a melybe rögtön be is fűtöttek. A friss agyag azonban éjjel annyi szénsavat gőzölgött ki, hogy a péknek a szobában alvó családját reggelre eszméletlen állapotban találták meg. A rögtön alkalmazott orvosi segély csak nagy nehezen tudta őket a haláltól megmenteni.

— **A kereskedelmi kamarából.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara folyó évi október hó 13 án rendes közös ülést tart. A tárgysorozat pontjai közül, mint a bennünket közelebbről érdeklőket, főlemlítjük a következőket: A kereskedelmi miniszter leirata Jarkovác község országos vásárai tartamának meghatározása tárgyában. Ugyanazon kir. miniszter leirata a Torontál Sziget községének országos és heti vásárljog adományozása iránti folyamodványa tárgyában. Ugyanazon miniszter leirata Szerb-Pádé községnek heti vásárljog adományozása iránti folyamodványa tárgyában. A necskereki kereskedő ifjak egyesületének kérvénye a tagjai részére létesítendő szaktanfolyam állandó segélyezése iránt. Az osztrák magyar bank temesvári és nagybecskereki fiókintézeteinek megkeresése az üresedésbe jövő váltó bírálói állások betöltése tárgyában.

— **Megyel tisztviselők vasuti kedvezménye.** Főlkérettünk annak közlésére, hogy a megyei tisztviselők vasuti igazolványaikkal a szeged—karlovai vonalon a szokásos kedvezményben részesülnek.

— **Felségsértés.** Gyurics Vása módosi lakos egy ottani csapat zékben tiszteletlen szavakkal illette ő Felsége személyét, mi miatt a hatóság elfogta és felségsértés vétségéért vád alá helyezte.

— **Elfogott betörő.** Hetek óta kurrentáltak Gréci recte Issekutz Györgyöt, Csekonic Endre gróf lovászát, ki több délvideki városban nagyobb mérvű betörést követett el. A napokban végre sikerült őt kézre keríteni. Gyika, sztamorai nagybirtokos, kinél a betörő azelőtt szolgálatban állott, Issekutzot beszélni látta a sztamorai állomáson egy III. oszt. kupéba. Gyika rögtön értesítette a kalauzt a dologról és mire a vonat Verseczre ért, a rendőrség már ott várta és rögtön pártfogásába vette Issekutz Györgyöt, a kit azonnal Fehértemplomba szállítottak.

— **A zsemlye.** Olykor olykor napirendre kerül a zsemlyekérdés is, a mikor vagy kézmazsagot, vagy valami bogár félet talál a fogyasztó benne, avagy amikor nagyon kicsire szabja a pékmester. Most az utóbbi eset miatt vált a zsemlyekérdés aktuálissá. Egy régi, kedvelt nóta szerint:

„Kerek ez a zsemlye,
Nem fér a zsebembe . . .”

No most ugyancsak kinevelnék azt, a ki ezt a jóízű magyar nótát fujná; mert ámbátor most is kerek zsemlye, de biz elfér még a — mellény zsebben is. A pékmesterek fölhasználták az alkalmat, a buza árának emelkedését s most olyan apró zsemlyéket sütnék, hogy ezüst gombnak sem válnának be valamelyik jobb módu cigány vajda dolmányán.

De hát miért is drágult meg a liszt annyira, amikor a molnárok lapja azt mondja, hogy a magas buzaárak csak elméletben vannak meg. A gazdaközönség zöme, földbirtokos, bérlő vagy paraszt gazda egyre megye tekintetben — már az év első hónapjaiban, ha nem előbb adja el várható termését, vagy annak egy részét, természetesen megfelelő előleg mellett. Hogy ez a legtöbb esetben a lehető legalacsonyabb fix árak, ritkában megfelelő levonás kikötése mellett történik, ismert dolog. Az aratás, illetőleg a cséplés befejeztével a vevő kereskedő, hogy az előlegnyújtotta rizikótól szabaduljon meg, hogy lekötött pénzét más üzletek kötésére fölzsabadítsa, természetesen mód fölött sürgeti az eladót a szállításra. A gazda szállít is azután akár fix, akár budapesti árak mellett kötötte meg az üzletet; sem így sem úgy nem sokat kap. A másik része a gazdaközönségnek, a mely nem szorult előlegre, s a melyik egyik aratástól a másikig előlegek fölvétele nélkül is meg tud élni, a magas árak mellett szívesen eladná, vagy eladta volna a termését, mert hiszen 12 frtos ár mellett már prosperálhat és megtalálja számítását, de kinek adja el? Egyes esetek csak találkoznak; de egy tá nem erdő, egy fecske nem tavasz. Mások augusztus végén és szeptemberben a vidéki malmok a budapesti jegyzések alatt 50—60 krral olcsóbban s szívesen vásárolták a buszt, de ma? Az aratás után többé-kevésbé beszerették más évek tapasztalatai alapján buszaszükségletüket és most kevés kivétellel már nem vásárolnak.

Nos hát akkor miért szabják olyan kicsire a pékek a zsemlyét?

Nagyobb zsemlyét kérünk!

A 883. számú panganét. Hétfőn virradóra panganét nélkül ment haza egy közöshadseregbeli baka. A panganét corpus delictiként ott maradt egy vásártéri házban s ennek alapján nem is volt valami nagyon nehéz meg tudni, hogy ki a gazdája. A rendőrségi sajtóiroda a következő adatokat közli az esetről: Horváth Mária házában udvaráról vasárnap éjjel eltűnt a lámpa. A ház asszonya, a ki sejtette, hogy ki csinál éretlen tréfákat, másik lámpát tett a régi helyébe, egyben megbísta fogadott leányát, hogy figyelje meg a kaput, hátha megismétlődik a lámpalopás. Föltevésében nem is csalódott Horváthné, mert rövid idő múlva egy közöshadseregbeli baka jött be az udvarra és egyenesen neki ment a lámpának. A lány erre rákiáltott, hogy micsoda szemtelenség ez, nem elég, hogy elvitte az egyiket, még a másik is kellene? A lármára kijött Horváthné és válogatott kifejezésekkel kezdte traktálni a katonát, a kinek nem volt inyére való a predikáció, mert kihuzta a panganétját és egészen a folyosóra futott a megrémült asszony után. Az asszony komolyan kezdett félni, mert a baka magatartása egyre fenyegetőbb lett és segítségül hívta Hakenszölnert Kamillt, a ki megfogta a vitéz katonát és szerencsésen kipöndörítette az utozára, a kaput pedig bezárta. Kívül azonban vad káromkodások közepett formális ostromot kezdett a kapu ellen a baka egy másik társával együtt, a ki időközben érkezett oda. A tervező hős felmászott a kapura és egyszerre csak az udvaron termett; a másik társa nyomon követte. Erre segítségül jött a szomszéd s így ketten voltak a dulakodók kettő ellenében. Az első baka torokon ragadta Hakenszölnert és belé akarta döfni a szuronyát, de ez erősebb volt és megfeszítve minden erejét, hatalmába kerítette a panganétot, a katonát pedig másodszer is kidobta a sárba. Ugyanígy járt a szomszéd a másik katonával, de a szuronyát nem tudta elvenni. A kapu ostroma erre újra megkezdődött kívül; a bakák kifeszítették a zárt és már már behatoltak a házba, mikor megérkeztek az időközben értesített rendőrök, mire aztán megugrottak mindketten. A panganét azonban ott maradt bünyeként, rajta a nyomra vezető 883. szám, a melynek alapján kiderült, hogy a kezdeményező bakát Ninkovnak hívják s a 29. gyalogezred 5. századának közlegénye. A rendőrkapitányság ma följelentette az esetet a hadkiegészítő parancsnokságnál.

Vélekedés Kis Gadó János vasuton igyekszik hazafelé, mivelhogy nem igen bírják már a lábait a gyaloglást. Vagy két-három öreg magyarral áldogál az orosz-lamosi perronon, várják a vonatot. Vászarról jön, a gunya igen jó rajta, ünneplős. Még a pipa is parádés, állásos, makra, kevélyen fujja ki belőle az öreg a füstöt. Az újjasból kipislog a kék üveg, amit a szent kútból merített azzal a meggyőződésel, hogy az „minden nyavaláról jó.” Vonatvárás közben nagy sebességgel robot be a gyorsvonat. Rövid éles sietéssel hallatszik s a rohanó vonat mintegy odacsövekelve áll meg. Kis Gadó János nézi a pompás kocsikat, a melyeken a nagy és fényes ablakok mögött pedig az egyik kocsiiban selyem-sapítás urak ülnek. Esznek, aztán bort isznak.

Kis Gadó János óvatosan körülnéz aztán odasug a komához.

— Hallja kend, miféle bagony lehet ez?
Az vállat von, nem tudja. Ilyet még ő sem látott.
A harmadik közbeszól:
— Tuggyák-e kendtek, mi ez?
— Nem.
— Nem? . . . Hát kocsmá.
— Kocsmá? mondja hitetlenkedve Kis Gadó János. A' lehetetlen.
— Nem a, mer ez valósgos kocsmá. Ahun van az itezés is a, az a fehér kötényes . . . Nem látja kend? . . . Ott meg a zarak bort isznak. Ehun nil . . .
— Ejnye, ejnye — vélelkszik Kis Gadó János — miközben elindul a gyorsvonat, hát aztá' mongygya kend mekkorát eshet az, kit innen kihajétnak? . . .

Nyilvános nyugtázás. Az e hó 10 én Ő Felsőge tiszteletere tervezett fáklyásmenet — mint már említettük — a közbejött hideg erős idő miatt elmaradt. A nagyközönség körében a fáklyák beszerzésére megindított gyűjtésből összesen 39 frt 25 kr jött be, melyből levelezésekre, sürgönyökre és nyomtatványokra kiadott 8 frt 21 kr, a fennmaradó 31 frt 04 kr pedig a jegyzői tanfolyam internátusa pénztárába fizettetik be. A fáklyák beszerzésére a következők adakoztak: dr. Piechl Szilárd, dr. Vinczehidy Ernő, Hegedűs János, Kende Ferencz, Kovács Lajos, Groszmann, dr. Nagy Dániel, dr. Végh Lajos, dr. Pollák Viktor, dr. Brájer Lajos, Kéler Elek, dr. Várady Imre, Vuchetich és

N. N. 1 frtot; Szilágyi Albert, Filkovich Boldizsár, Keresztes Aladár, Joga Mihály, dr. Menzer, Steinbach Béla, Hertelendy, Hódgy Döme, dr. Annau Ernő, dr. Kardos Samu, dr. Billitz Béla, Kis Sándor, Végh Károly, Csernolatecz Ferencz, Perger Rezső, N. N., Rósa Ignác, Mesznik Imre, Watzke F., Rósa Béla, Scheak H., Kellner J., Daun Gyula, Mogykócsák D., Grosits és Krályev, Haidegger Ödön, Wehner György, Erős és Halász, Novák, N. N., Liptay István, Kokits A. F., Stagenschmidt J., Weisz Izidor, Grünbaum Vilmos, Sindelás Béla, Kovács István, Sonnenfeld és Bergenthal, Mangold L., Bauer Pál és N. N. 50 krt; Armbruster József, Galler Péter, Kelemen Péter, Praszák testvérek, Pejcs Mária, Haidvogel Lajos, Wassermann J., Grünzweig H., Eckstein F. és fia, Eckfeld, Freund, Kadelburger, N. N. 30 krt; N. N., N. N. és N. N. 20 krt, Szappan Gyula 15 krt, N. N. 10 krt. A mai napon Gábor Ferencz, nagyjécsai jegyző, 7 frt 30 krt, Szerelmy László, román-kécsai jegyző pedig 12 frt 50 krt küldtek a fáklyásmenet költségeinek fedezésére, mely összegek ugyancsak az internátus céljaira fordítottak.

Legujabb hírek.

A közös költségvetés.

Bécs, okt. 11. A tegnapi minisztertanács a jövő évi közös költségvetést véglegesen megállapította. A hadügyi költségvetésben nem lesznek új nagyobb tételek s a fölemelt tételek is igen szerény arányúak lesznek. Eddig azt hitték, hogy a hadügyi költségvetés a jövő évben is ötödfél millióval fog emelkedni; ez az emelkedés a jövő esztendőben jóval csekélyebb lesz, de viszont két póthitel fognak a delegációk elé terjeszteni, egyet a krétai blokádról és másikat a legénység élelmezésének a gabona árának emelkedése következtében beállott megdrágulásáról. Minthogy a gabona ára ebben az esztendőben jelentékenyen emelkedett, az utóbbi póthitel is meglehetősen jelentékeny lesz. A delegációk összeüléseinek határidejét még nem állapították meg; ennek megállapítása a kiegyezési provizoriumról szóló javaslatok tárgyalásának menetétől fog függni. A vámbevételek emelkedése következtében a jövő közös költségvetés kedvezőbb lesz az ideinél.

Az angol trónörökös és a sztrájk

Budapest, okt. 11. Londonból jelentik: Magán oldalról a walesi herceghöz levél érkezett, a mely kéri a herceget, hogy közvetlenül vagy közvetve törekedjék a gépmunkások sztrájkjának békés elintézésére. A herceg e levélre azt felelte, hogy sajnálja az áldatlan küzdelmet, de arról van meggyőződve, hogy helytelen és meg nem felelő volna, ha közbe akarna lépni.

A közegészségügyi tanács új tagja.

Budapest, okt. 11. A belügyminiszter dr. Réczey Imre budapesti tudományegyetemi nyilvános rendes tanárt az országos közegészségügyi tanács rendes tagjává nevezte ki.

Értékes derbylő.

London, okt. 11. Magyar kormány a legutóbbi derby győztesét, Galtee Moret, huzezer fontért megvásárolta.

miniszterelnök letette a Ház asztalára a kvótabizottságok jelentését és beterjesztette a kiegyezési provizoriumról és a Horvátországgal a pénzügyi megegyezés meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatokat.

A provizoriumi javaslat szerint 1897. decemberével hatálytalanná váló közösi törvények egy évre meghosszabbíthatnak. E szabályozás feltétele az, hogy a megfelelő azonos határozatok Ausztriában is törvényerőre emelkednek. A szabályozás azonban elveszti érvényét akkor, mikor a közös ügyek újra véglegesen szabályoztatnak, esetleg 1898. december vége előtt is.

Az ülés végén báró Bánffy felett Kossuth Ferencz interpellációjára a görög-török háború ügyében, kiemelve, hogy azért felel csak ma, mert már tényekre mutathat rá, a melyekből kitűnik, hogy a nagyhatalmak mindig csak a béke fenntartására törekedtek. Krétában a hatalmak békés elveik alapján autonómiát akarnak biztosítani a szultán szuverenitása alatt. Kijelenti továbbá, hogy a hatalmak nem foglalkoznak többé azon szándékkal, hogy Nuna Droszt kormányzónak kinevezzék. (Helyeslés.)

A Ház többsége a választ tudomásul veszi.

Végül Percezel belügyminiszter válaszolt Gullner interpellációjára Ugron udvarhelyi alispán ügyében. A belügyminiszter kijelenti, hogy Ugron alispán tényleg oly dolgokat követett el, a miért el kellett mozdítani.

A választást tudomásul vették.

Legközelebbi ülés holnap.

Karadzsis holttesteme.

Budapest, okt. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: A szerbek nagy költőjének és a szerb nyelv-tudomány megalapítójának, Karadzsis Stefanovic Vuk, ki 1864-ben halt meg, holttestemét ma hozták Bécsből ide. A hulla átszállítását a bécsi szerb diákegyetel kérelmezte. A holttestet vivő vonatot minden nagyobb állomáson ünneppélyesen fogadták s koszorukat helyeztek a koporsóra. Karlóczán levették a koporsót a vonatról és a szerb gőzhajózási társaság hajóján hozták ide. A belgrádi hajóállomáson a szerb közoktatásügyi miniszter s az összes irodalmi és tudós társulatok tartottak beszédeket. A költő tetemét a fejedelmi templom kriptájába Obrenovic Mihály és Milos fejedelmek mellé helyezték örök nyugalomra.

A tőzsdéről.

Budapest, okt. 12. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt korlátozva, forgalom 15.000 mm., az árak csöndesek, az árak 2—5 kiral olcsóbbak.

Buza szept.-okt.	12 14—12 17
Buza márcz.-április	11 77—11 79
Tengeri 1898 máj.-juniusra	5 14—5 16
Tengeri októberre	4 45—4 50
Zab márcz.-ápr.	6 30—6 32
Zab szept.-okt.	6 02—6 05

Táviratok.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október hó 12-én.

Budapest, október 12. (A „Torontál” ered. táv.) A képviselőház ma délelőtt tíz órakor ülést tartott, melyben harmadszori olvasásban elfogadták az árvavölgyi és szatmár—fehérgyarmati h. é. vasutak engedélyezéséről szóló miniszteri jelentéseket és a püspökladány—füzesgyarmati vasutról szóló törvényjavaslatot.

Ezután következett a mai ülés szenzációja, a mennyiben báró Bánffy

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Hirdetések.

569. szám 1897.

912-1.1

Arverési hirdetmény.

Alírott m. kir. erdőgondnokság köz-
hírré teszi, hogy a raktáron levő ez idén
gyűjtött 45 hl. gubacs, továbbá a még
fel nem gyűjtött a vojloviczi erdőben a
fák alatt levő gubacs eladása iránt az
erdőgondnokság irodájában f. évi október
hó 17-ik napján d. e. 10 óraker nyilvános
árverés fog tartatni.

Kikiáltási árak: a raktáron levő 45
hl.-re nézve 135 frt és az erdőben levő
20 hl.-re 40 frt.

Arverezni szándékozók a kikiáltási
ár 10%-át mint bánatpénzt az árverés
megkezdése előtt kötelesek befizetni. —
Írásbeli ajánlatok is elfogadhatók, ha az
árverés megkezdése előtt 50 kr. bélyeg-
gel és 10% bánatpénzzel ellátva nyújtat-
nak be.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.
Az árverési feltételek az iroda helyi-
ségében, a gubacs pedig a vojloviczi
erdőben, illetve az erdőri laknál bár-
mikor megtekinthetők.

Pancsován, 1897. október 5 én.

M. kir. erdőgondnokság.

8972. szám 1897.

990-3.1

Pályázati hirdetmény.

400 frt évi fizetéssel rendszeresített
Szent-Péter községi második segédjegyzői
állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, a kik ezen
állást elnyerni óhajtják, hogy szabály-
szerűleg felszerelt kérvényeiket folyó évi
október hó 29-ig adják be.

Perjámos, 1897. évi október hó 3-án.

Gyertyánffy,
főszolgabíró.Nagyobb
Meidinger kályha

használt, jó állapotban, megvételre keres-
923-2.2 tetik.

Czím a kiadóhivatalban.

1695. hk. szám 1897.

Alibunári hásk. főszolgabírósgától.

Idézés.

Barbes Nikolae mint a Petrovosczelló
községi 565 számú Barbes féle házközös-
ség ismeretlen tartózkodású családtagja ezen-
nel felhivatik, hogy a házközösség meg-
szüntetése céljából 1897. évi november hó
13-ik napjának d. e. 9 órájára Petrovo-
szelló községéhez kitűzött tárgyaláson
vagy személyesen jelenjen meg, vagy
Zsiván István petrovosczellói lakost mint
a részére kinevezett gondnokot cél-
szerű képviselőre utasítsa; ellenkező
esetben pedig ezek elmulasztásának követ-
kezményeit magának tulajdonítsa.

Kelt Alibunárott, 1897. évi október
hó 6 ik napján.

Naphotz Lajos,
hk. th. főszolgabíró.

918-1.

Hirdetmény.

Közhírré tételik, hogy Beodrán a
herés kertekben 1897. október 2-án egy
7 éves sárga paripa, csillagos, hátul jobb-
ról 72 bélyegű — és egy 2 éves pejkanca,
hátul balról 1 bélyegű ló gazdátlanul ta-
laltatott. Ezen állatok, ha addig jogos
tulajdonosa nem jelentkezik, 1897. okt.
hó 26. napján d. e. 8 óraker Beodra köz-
ségében az 1894. évi XII. t.-cz. 105.
§. értelmében nyilvános árverésen el fog-
nak adatni.

911-1.1

Előjáróság.

2424. szám 1897.

921-1.1

Arverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy Román-
Écska község mint erkölcsi testület tulaj-
donát képező nagy korcema tülethelyiség
melléképületeivel 1897. november hó 1-től
számítandó három egymásután következő
évre a legtöbbet ígérőnek 1897. évi októ-
ber hó 17-én esetleg október hó 24-én
mindenkor reggel 8 óraker tartandó szó-
beli nyilvános árverés útján bérbeadni fog.

Kikiáltási ár évi 275 frt o. é.

Arverezni kívánók kötelesek a kiki-
áltási árnak 10%-át vagyis 27 frt 50
krnyi összeget mint bánatpénzt az ár-
verést vezető községi megbízottak kezei-
hez letenni.

Az árverési feltételek az árverést
megelőző napokban a hivatalos órák alatt
a községjegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt R.Écskán, 1897. évi október
hó 3 án.

A községelőjáróság.

10415. I. sz. 1897.

914-3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye törökbecsei járásába
kebelezett Melencze községi állatorvosi
állás elhalálozás folytán megüresedvén,
arra pályázatot hirdetek.

A javadalmazás 400 frt készpénz, 20
kr. nappali, 30 kr. éjjeli szemledij, vala-
mint a törvényhatósági szabályrendelettel
megállapított huszszemlézeti díjak, melyek
100 frtot jövedelmeznek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy
az 1888. évi VII. t.-cz. 118. §-a, illetve
177. §-a értelmében felszerelt kérvényei-
ket f. évi november hó 10-éig hozzám be-
terjeszessék.

T.-Becsén, 1897. évi október 6-án.

Lowieser,
főszolgabíró.

10.199. szám. 1897.

923-3.1

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Komlós községben üresedésben
lévő községi szülésznöi állásra ezennel
pályázatot nyitok és felhívom mindazokat,
kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy

szabályszerűen felszerelt kérvényüket folyó
évi november hó 1-éig hozzám nyújtsák be,
mert a később érkezőket figyelembe nem
veszem.

A kérdéses állás évi 90 forint fizetés-
sel és minden egyes szülésnél való segéd-
kezésért 1 frt díjjal van összekötve.

A szegények díjtalanul kezelendők.
Zsombolyán, 1897. évi október hó
5 én.

Fóris,
főszolgabíró.

11054. sz. tkv. 1897.

926-1.1

Arverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. törvényszék mint
tkvi hatóság az előterjesztett kérelem foly-
tán a bécsi élet és járadék biztosító intézet
magyarországi fiókigazgatósága javára 52
frt 75 kr. tőke, ennek 1894. évi június
hó 19-től járó 6% kamatai, 39 frt 30 kr.
eddig, 7 frt 30 kr jelenlegi s még a fel-
merülendő ár. költségek erejéig annak ki-
elégítése végett az 1881: LX. t.-cz. 144. §-a
alján és a 146. §. értelmében Szocsenyáncz
Izsák ozorai lakos ellen az Ozora községben
fekvő és az ozorai 2544. számú tjkvben
foglalt 18. összeírású számú ház és 400
□ öl házhelyre 700 frt becsárban az ár-
verést elrendeli s azt, valamint a meg-
állapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Ozora község-
házában 1897. évi október hó 13-án d. e.
9 óraker fog megtartatni a következő ugy
a tlkönyvi hivatalban mint a községben
kifüggesztett s megtekinthető feltételek
mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a
kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

3. Az arverezni szándékozók tartoznak
az ingatlan becsárnak 10%.-át vagyis 70 frtot
készpénzben vagy óvadékképes értékpapi-
rokban a kiküldött kezéhez letezni.

Kelt Pancsován, 1897. évi szeptember
hó 9 én.

Tóth,
kir. aljbíró.

Tüzelőfa vágás és aprítás!

A n. é. község kényelmére és egyúttal takarékosági szempont-
ból egy favágó- és aprító gépet állítottam fel, melynek működése
f. évi október hó 1-ével megkezdődött; a gép Ligroin-üzemre van be-
rendezve. Az által, hogy Ligroinnal és nem fával lesz a gép tüzelve,
ki van zárva a megrendelő község károsodása.

Előnyei továbbá a következők:

1. Gyors kiszolgálás (fél óra alatt egy öl fa felvágatik és aprítatik.)
2. Nem kell favágóról gondoskodni.
3. Favágási költségeknél megtakarítás.

Egyúttal a téli időszakra ajánlok:

I. rendű teljesen szagtalan

porosz szalon-szenet,

I. rendű teljesen szagtalan porosz kokszt

50 kilogrammos zsákokban.

Két zsáknál több megrendelésénél, készpénz mellett, díjtalanul
házhoz szállítva.Megrendelések telefon útján is eszközölhetők, melyek pontosan
teljesítetnek. Telefon szám 51.

Pontos és kitűnő kiszolgálást biztosít

Nagybecskerek (Aradaczi utca 1. szán), 1897. október hó.

892-4.2

tisztelettel

Steigerwald Kornél utóda

GRÜNBERGER ADOLF.